アイヌタイムズ
第61号
2015年2月9日（月） アイヌ語ペンクラブ

El AinuTimes n-ro 61 eldonita en la 9-a de februaro 2015
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Ebora-syukketu-netu

(La ajnua [*t.e.* aina] lingvo)

Ebora-syukketu-netu anak motoho *Ebora-uirusu* ne wa *Nisi-Ahurika* or ta sururke ruwe ne.
Nisi-Ahurika or wa *Supein, Amerika* or un hosipi utar or ta, ne tasum koturse kur ka an ruwe ne. Ne utar or wa tasum koturse utar ka oka.
Ebora-syukketu-netu anakne, *Inhuruenza* somo ne no, omke=an yakka i=koturse niwkes pe ne ruwe ne.
Yaykoeramewnin no tasum utar kor *taieki* a=kere hi neya, *tyuusyabari* a=kere hi neya an yakun i=koturse p ne ruwe ne.
Uirusu a=us wa, a=kemricihi or oma yakun siyeye=an ruwe ne.

Kusuri ku=ku wa, nep ka somo k=e kor k=ossike ku=sinire wa wakka ku=ku yak pirka hawe ne.
Syouzyou sak kur or wa somo i=koturse ruwe ne. *Kuuki-kansen* isam.

Orowano, ne tasum poronno a=pa uske ta *Ebora-uirusu* kar kapap *(ookoumori)*, *saru*,

Ebola malsano

(Ebola hemoragia febro)

(Esperanto)

La ebola viruso kaŭzas Ebolan malsanon. La malsanuloj multiĝas tra la tuta okcidenta Afriko.

Troviĝis infektitoj de Ebola malsano inter revenintoj el la okcidenta Afriko al Hispanio kaj Usono. Kaj troviĝis la novaj malsanuloj infektitaj de jamaj infektitoj. (La dua infekto)
Malsame je gripo, infektado je Ebola malsano malfacile okazas per tusado de la malsanuloj.

Infektadon al Ebola malsano kaŭzas rekte tuŝi al humoro de la malsanulo aŭ erare piki korpon per uzita injekta nadlo.
Ĝenerale kiam la viruso algluiĝas al korpon kaj eniras en sangotubon, infektado de la malsano efektiviĝas.
Onidire, estas efike, preninte medikamenton, preni akvon kaj ripozigi la stomakon kaj la inteston sen manĝi.
Ĝenerale oni ne infektiĝas de malsanuloj sen simptomoj. Ankaŭ aero ne peras la viruson por infekto.

Kaj en la disvastiĝejo oni infektiĝas je Ebola malsano, se oni tuŝas per la manoj mortintaĵon de

anteroupu(usi-ka) raycepi neya kamihi neya a=tekehe ani a=kere yakun i=koturse ruwe ne.

la malsanuloj, kadavron kaj krudan karnon de infekitaj verperto, simio kaj la bovedoj "Antilopon".

Ebora-syukketu-netuNippon or un arki somo ki kuni yayitupare=an kuni p ne ruwe ne.

La japana registaro antaŭzorgas pri invado de la malsano en Japanion.

Ne *uirusu* a=us hi wano sine to ikasma hotne to an utur ta, ekuskonna mawekor=an wa, a=sapaha arka noyne, sinki=an noyne, a=kami arka noyne, ora a=rekuci arka noyne humas pe ne ruwe ne.

En ĉirkaŭ 21 tagoj post infekto oni ekhavas subitan ekfebron, kapdoloron, laciĝon, muskolan doloron, faringan doloron kaj aliajn.

Ora, atu=an hi ka an, soyokari=an hi ka an, a=penramu arka hi ka an, kemkus=an hi ka an ruwe ne.

Post tio, aperas simptomoj jenaj: vomo, lakso, brusta doloro, sangumo (hematemezo, meleno) kaj aliaj.

Tane *Ebora-syukketu-netu* a=tusare kuni a=eywanke wakutin isam kusu, tasum kur siri a=nukar kor kasi a=oyki ruwe ne.

Ĉar vakcino kontraŭ Ebola malsano ankoraŭ ne ekzistas, oni kuracas la malsanulojn laŭ iliaj simptomoj. (Kontraŭsimptoma terapio)

Ginia, Riberia, Sierareone koraci an mosir or ta, ne tasum poronno a=pa wa kusu, oro ta an kur anakne, newaanpe *ken'ekizyo* eun nure yak easir pirka.

Se oni restadis en la elfontigantaj landoj sub propagiĝo de la malsano kiel Gvineo, Liberio kaj Siera-Leono, oni devas deklari tion al kvarantenejo.

Nippon or un hosipi utar ne tasum i=koturse kotom an yakun, a=eramusinne easkay kuni *kansensyou-sitei-iryoukikan* eun ne utar a=rura ruwe ne.

Se troviĝos homo kun ebleco esti infektita je Ebola viruso inter revenintoj al Japanio el la landoj supraj, tiu estos sendata al la medicina institucio desegnita por infektaj morboj, por ke ĉiuj trankviliĝu.

Iryoukikan ne tasum i=koturse kotom an kur *kokuritu-kansensyou-kenkyuuzyo* nure yakun, ne *kenkyuuzyo* tunasno huymampa wa ne utar i=koturse ya ka eramuan ruwe ne.

Kiam la medicina institucio informas la Nacian Instituton de Infektaj Morboj pri eltrovo de homo kun ebleco de infektiĝo je Ebola malsano, la instituto juĝas, ĉu tiu estas infektita, per rapida ekzameno.

Ne utar i=koturse hi a=eramuan yakun, *kansensyou-sitei-iryoukikan* eun a=rura wa, *kansen-bougyo-taisaku* kor *byousitu* or ta *kouhi* (icen) ani a=tusare ruwe ne.

Se la ekzamenito estas infektita, tiu estas sendita al la medicina institucio desegnita por infektaj morboj kaj kuracita publikakoste en specifa malsanulĉambro kontraŭ plivastiĝo de la viruso.

Nyuukoku a=ki hi wano sine to ikasma hotne to an utur ta, ekuskonna mawekor=an wa a=sapaha arka yakun, tunasno *denwa* ani hanke *hokenzyo* neya *ken'ekizyo* neya a=nure kuni p ne ruwe ne.

Se oni ekhavas subitajn febron, kapdoloron kaj aliaj en 21 tagoj post enlandiĝo, tiuj devas telefone informi najbaran sanitarejon aŭ kvarantenejon pri siaj simptomoj.

Hokkaidou or ta *Ebora-syukketu-netu* kor utar ene oka hi;

La nombron de Eboraj malsanuloj en Hokkajdo vi povas vidi en jena retpaĝo:

http://www.iph.pref.hokkaido.jp/kansen/101/data.html (japane)

Naa *Nippon* or ta ne tasum utar isam.

En Japanio la malsanuloj ankoraŭ ne estas eltrovitaj.

Hokkaidou or ta *Ebora-syukketu-netu* kor utar oka yakun, *kansensyou-sitei-iryoukikan* ne *sapporo-siritu-byouin* or ta an *kansensyou-byoutou* eun a=rura ruwe ne.

En Hokkajdo se aperas malsanulo de Ebola malsano, tiu estas sendita al la ĉambraro de la medicina institucio desegnita por la infekta morbo en la Municipa Ĝenerala Hospitalo de Sapporo.

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.
Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),
2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.
La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.
(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,
Adreso: HAMADA Takaŝi
1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,
e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),
TTT-ejo: https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.
e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.
2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*
3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "99-siki roomaĵi (japane)" de japana latina litero.*
4. Verda litero estas Esperanta.